

Nr 495

Av herr Olsson, Johan, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till kostnader för granskning av utförda gesällprov.

(Lika lydande med motion nr 537 i Andra kammaren)

Under punkt D 25. Bidrag till kostnader för granskning av utförda gesällprov i bilaga 10 Utbildningsdepartementet i 1969 års statsverksproposition äskas ett oförändrat anslag om 45 000 kr. för bidrag till hantverksdistrikt och yrkesförbund för kostnader för granskning av gesällprov. Från detta anslag utges även bidrag till lärlingar, som är tvungna att resa till annan ort än skolorten eller hemorten för att avlägga gesällprov.

Granskningen av de kompetensprov, som avslutar utbildningen inom många hantverksyrken, är ett viktigt instrument för att kunna fastställa utbildningens resultat inom yrket och kontrollera utbildningens kvalitet. Granskningen ombesörjes antingen centralt av särskilda yrkesnämnder med företrädare för bägga arbetsmarknadsparterna eller av granskningsnämnder inom varje län med representanter för respektive fackförbund, branschförbund och hantverks- och industridistrikt.

Antalet godkända gesällprov har sedan början av 1950-talet successivt ökat från ca 1 000 till för närvarande omkring 2 200 prov per år. Utvecklingskurvan visar att intresset för avläggande av gesällprov har vuxit på ett ur yrkesutbildningens synpunkt glädjande sätt.

Granskningssystemet är från början uppbyggt på ideella grunder och har därför i huvudsak haft formen av en icke arvoderad verksamhet. Den ökande kostnadsbelastningen för företagarna och det växande inkomstbortfall, som arbetstagarrepresentanterna vid bedömningarna utsätts för, har emellertid resulterat i allt starkare önskemål från granskningsmännen om att erhålla dels skälig ersättning för kostutlägg i samband med granskningarna, dels någon form av ersättning för förlorad arbetsförtjänst eller för tid som tagits i anspråk för uppdraget.

För närvarande utgår en traktamentsersättning som schablonmässigt beräknas till 20 kr. per dygn, dock endast om gesällprovsgranskningen utföres på annan ort än hemorten. Speciellt inom norrlandslänen, där i många fall avsevärda sträckor måste tillryggaläggas, utgör denna ringa traktamentsersättning otillräcklig kompensation för de direkta merkostnaderna vid resor.

Enligt vår mening bör anslaget till gesällprovsgranskningskostnader höjas så att traktamentsersättning kan utgå i paritet med ersättningen enligt statens resereglemente.

Det är även enligt vår åsikt rimligt att ersättning för förlorad arbetsförtjänst skall kunna utgå vid alla former av granskning, vare sig denna sker på granskningsmannens hemort eller på annan ort. Bortfall av arbetstid vid granskning inom t. ex. storstockholmsområdet torde inte mycket understiga motsvarande bortfall vid granskning i ett annat mellansvenskt län. Ersättningen för förlorad arbetsförtjänst skulle förslagsvis kunna jämföras med arvode enligt den statliga kommittékungörelsen, dvs. för närvarande 25 kr. per dag.

Under hänvisning till ovanstående hemställes,

att riksdagen måtte besluta att som bidrag till kostnader för granskning av utförda gesällprov för budgetåret 1969/70 anvisa ett förslagsanslag av 70 000 kr.

Stockholm den 27 januari 1969

Johan A. Olsson (cp)

Stig Stefanson (fp)

Karl Pettersson (m)
